

Mile Boban

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA (9. dio)

On Wed, 22 Feb 2023 at 11:22 Mile Boban <mileboban748@gmail.com> wrote:

http://www.safaric-safaric.si/zds@@@/Zzx_POVEZNICE.htm
 UVOD U OPIS – “OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA” – DRINA br. 2 1963. (2.dio) – Otporaš
<https://otporas.com/uvod-u-opis-od-ivan-planine-do-bleiburga-drina-br-2-1963-2-dio/>

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA (9. dio)

Kobni mercedes

(drugo ili konačno obespravljenje)

Captain Douglas bacio je oko na mercedes. Izaslanici su bez odgovora nekih nadležnih Engleza čekali do 20. svibnja, dok se je captain dobro zaželio mercedesa, koji ih je onda, da bi im oteo samovoz, u 14 sati sveo na kategoriju običnih zarobljenika. Osobno ih je doveo i gurnuo u jedan logor RIP-a (*logor za ispitivanje zarobljenika*) (*a sigurno je da se Amerikanci i Englezi služe tom skraćenicom koju stavljaju pokojniku na KRIŽ prigodom pogreba na groblju "R. I. P.", što znači "R"est "I"n "P"eace = "Počivao U Miru", mo. Mile Boban, Otporaš.*) malo dalje od mjesta Forli, izbacio njihovu bijelu zastavu iz auta u prašinu, slomivši joj prethodno koplje, i izgubio se s ukradenim autom u prašini, koju je iza sebe ostavljao.

Ovo je bilo drugo ili konačno obespravljenje hrvatskog izaslanstva. Dalje su do konca ostali u kategoriji zarobljenika. (Po djelu dra. Vjekoslava Vrančića "S bijelom zastavom preko Alpi, Buenos Aires, 1953.) (*Prilažem sliku knjige "U SLUŽBI DOMOVINE", Buenos Aires, 1977.*)

Slika: Bleiburg-slika_091.png

Kako se i na korice knjige očito vide naslovi

SBIRKA:

S BIELOM ZASTAVOM PREKO ALPI DVANAEST MJESECI BODLJKAVE ŽICE USTROJSTVO HRVATSKIH ORUŽANIH SNAGA

Razgovarali su i obrazlagali

(gdje je dr. Vjekoslav Vrančić uvrstio i sadržaj knjige "S BIELOM ZASTAVOM PREKO ALPI" kojeg sadržaj opisa "OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA" Ante Ljekić spominje. Pred sobom imam tu knjigu i u predgovoru drugom izdanju Buenos Aires, mjeseca prosinca 1976. jako lijepo objašnjava razloge svojih opisa. Moja opaska Mile Boban.)

Razgovarali su i obrazlagali činjenice s engleskim časnicima do najviše najviše s pukovničkim činom. I ovi su s izaslanstvom, međjutim, razgovarali samo radi svoje posebničke znatiželje. S višim časnicima od pukovnika nigdje nisu mogli razgovarati. Ništa se dalje nije učinilo, osim službenog uredskog saslušanja tko su i što hoće. Vrlo brzo su preleteli do VIII. armije, odnosno njenog Intelligence Sercice-a, gdje im je konačno misija pokopana.

Englezi su napravili svega dva službena poteza, obraćajući se nadležnima radi njihove misije. Ne primanje izaslanstva ili parlamentaraca jednog naroda svih osebnosti, po kojima se luči narod od naroda, jedna je crna mrlja više na obrazu Zapada, kojih i onako imaju mnogo radi sprječavanja osamostaljenja podjarmeljenih evropskih naroda, koji su tako dugo sprječavali prodiranje Istoka na Zapad i u toj borbi za očuvanje zapada izgubili vlastite slobode.

B

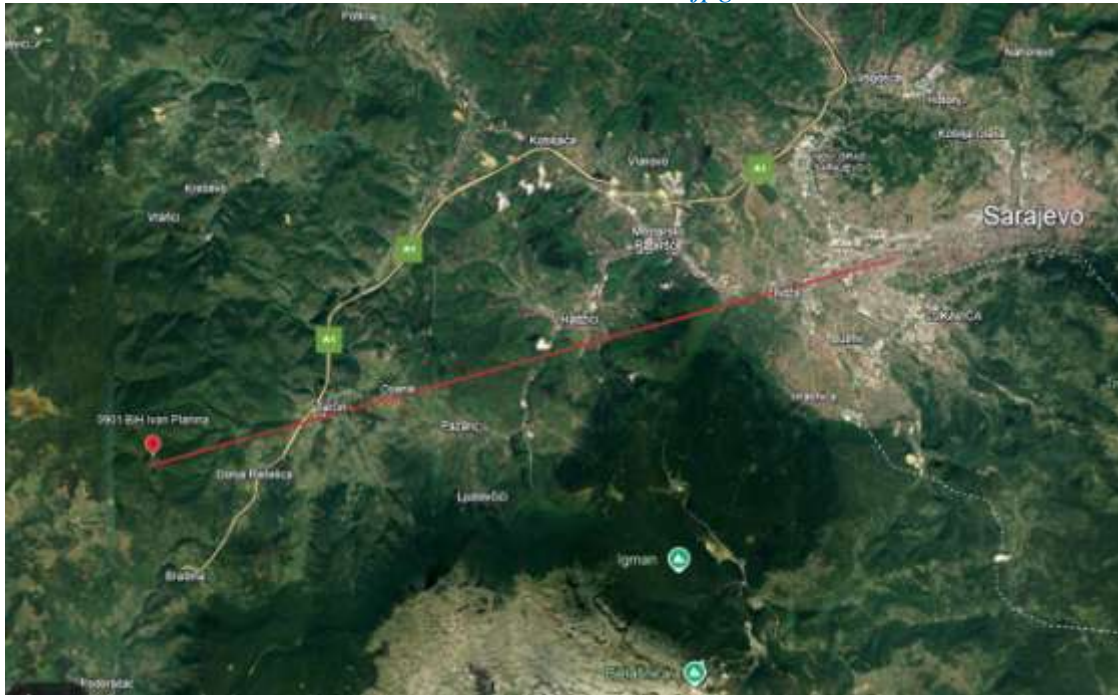
Od Ivan Planine do Zagreba (st. 43)

Početkom mjeseca ožujak 1945. počelo je povlačenje Hrvatskih Oružanih Snaga iz južne

Hrvatske, t. j. iz Hercegovine koje su se zaustavile na Ivan Planini ([0901 BiH Ivan Planina](#)). S hrvatskom vojskom povlačio se je i dio hrvatskog pučanstva, te sav upravni aparat.

Zapovjednikom te južne hrvatske vojske imenovan je general Vjekoslav Luburić, koji je uspostavio i stabilizirao front na Ivan Planini. Priliv boraca sa juga bio je stalno u prostoru. Osim hrvatskih boraca iz Hercegovine i južne Dalmacije, dolazili su crnogorski nacionalistički borci, zatim albanski nacionalisti i razne grupe iz Sandžaka pod zapovjedništvom pukovnika Pačariza, koje su se sve svrstale u hrvatske borbene redove i dočekali partizanske navale na Ivan Planini. Iz sjevernih dijelova Bosne stigla su pojačanja, te je južna hrvatska vojska raspolagala sa stotinu tisuća boraca. Brojne partizanske navale bile su odbijene uz strašne gubitke za napadače. Tokom mjeseca ožujka bio je front na Ivan Planini stabiliziran.

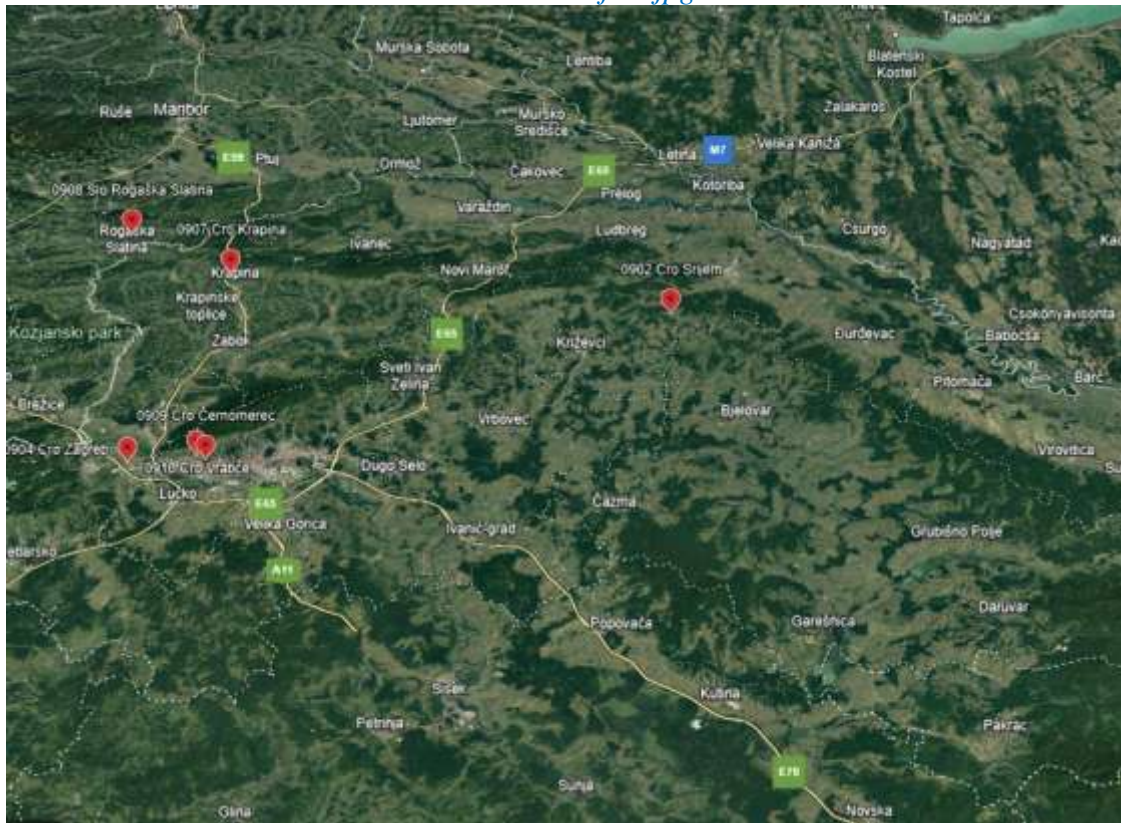
0901 BiH Ivan Planina.jpg

Tokom mjeseca travnja osjetilo se popuštanje Nijemaca. **Pojedini njemački zapovjednici održavali su kontakte s partizanima, što je izazvalo nepovjerenje u hrvatskim redovima.**

Radi ozbiljnosti stanja i događaja, dobio je general Luburić koncem travnja poziv od Poglavnika, da dodje u Zagreb. Njegov zrakoplov spustio se na zamračeno uzletište radi uzbune, te naletio na rupu od bombe, kojom prilikom je general bio teže ozledjen. Došavši svijesti (poslije tri *(3) dana, kako se je pisalo i čitalo po emigrantskom tisku, mo.*) saznao je od Poglavnika, da se Nijemci kolebaju i da prijeti njihova kapitulacija. Tom prilikom dobio je general Luburić odredbu od Poglavnika, da se sva vojska, pa i poluvojničke i gerilske skupine, imaju povući iz Bosne u gornju Hrvatsku. Tom odredbom bila je uništena zamisao vođenja gerilskih operacija iza partizanskih linija, te se je napustio front na Ivan Planini i Sarajevo, a sve hrvatske jedinice povlačile su se na sjever prema Savi. Jedinice sa istočnog fronta u Srijemu ([0902 Cro Srijem](#)) također su napustile svoje postave i povukle se na zapad s namjerom, da se skoncentriraju na Zvonimirovoj Liniji.

0902 Cro Srijem.jpg

Hrvatski frontovi morali su se napustiti ne radi pritiska partizana, nego radi ratnih zbivanja izvan Hrvatske, koja su se odražavala i na hrvatsko državno područje.

Bila su uglavnom tri razloga za povlačenjem, i to: popuštanje Nijemaca, nestašica streljiva i prisutnost ruskih i bugarskih trupa u zaledju preko Drave. Osim svega toga nije se vodila borba do "posljednjeg naboja" iz razloga, jer bi to partizani upotrebljavali kao izliku, da mogu potpuno iskorijeniti hrvatsko pučanstvo, tobože iz ratne potrebe. Tu priliku nije im hrvatsko vodstvo htjelo pružiti.

GLAVNA KOLONA ILI STIGLI NA BLEIBURG

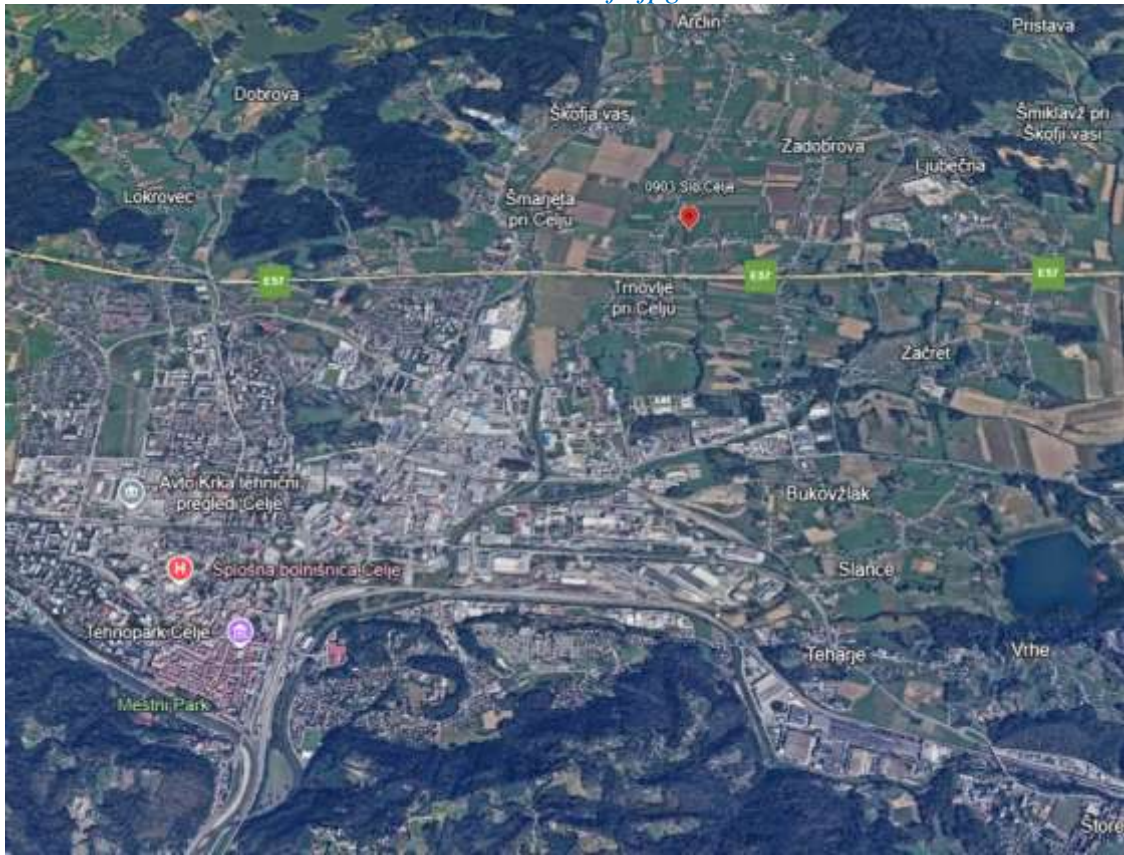
Odgovarajuće borbenom postavu zborova, povlačila se je koncentrično prema Celju glavna hrvatske vojske i glavni dio građanskih izbjeglica jednim dobrim snopom puteva, u formi lijevka, kako je već izloženo u uvode ove knjige.

3., 6., 7., i 8. svibnja

Dne **5. svibnja** povlačili su se dijelovi vojnih zborova iz pričuva i odigravši svoju ulogu sužavanja fronte, pješke i motorizirano, a zatim su se povukle pozadinske ustanove. Osjećala se već zakrčenost puteva, pogotovu po Nijemcima.

Dne **6. svibnja u 3. sata** pošli su i ostali pozadinski dijelovi. Tokom dana pristizali su i glavni dijelovi zborova, a dalje borbe za zadržavanje neprijatelja sve više su vodile manje jedinice jačine jedne bojne, koje su sticajem okolnosti najviše bile upletene u zalazničke borbe. Motorizirane grupe stizale su bez većih smetanja uglavnom još istoga dana u Celje (**0903 Slo Celje**). Koji su se kretali pravcem Zagreb (**0904 Cro Zagreb**) - Zidani Most (**0905 Slo Zidani Most**), kao i južni krak, vodili su mjestimične borbe s partizanima do Zidanoga Mosta (**0906 Slo Zidanji Most**), a još više oko njega, zatim dalje do Celja manje čarkanja.

0903 Slo Celje.jpg

0904 Cro Zagreb.jpg

0905 Slo Zidani Most.jpg

0906 Slo Zidani Most.jpg

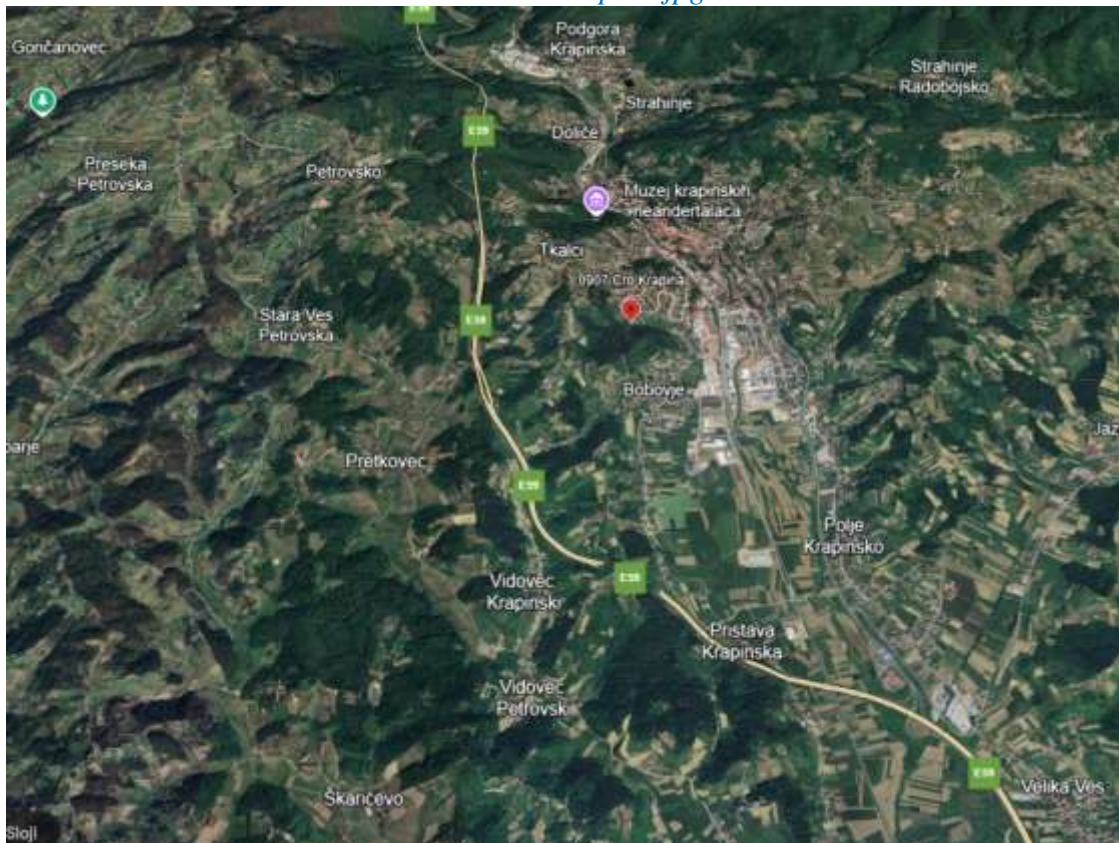

Zagrebačka posada krenula je **7. svibnja u 5. sati**, kao i gro vojske uopće, (*točno ovako piše, mo.*) dospio prethodna dva dana u Zagreb. Najveći dio pučanstva polazio je iz Zagreba, ili je kroz njega prolazio, ovog istog dana.

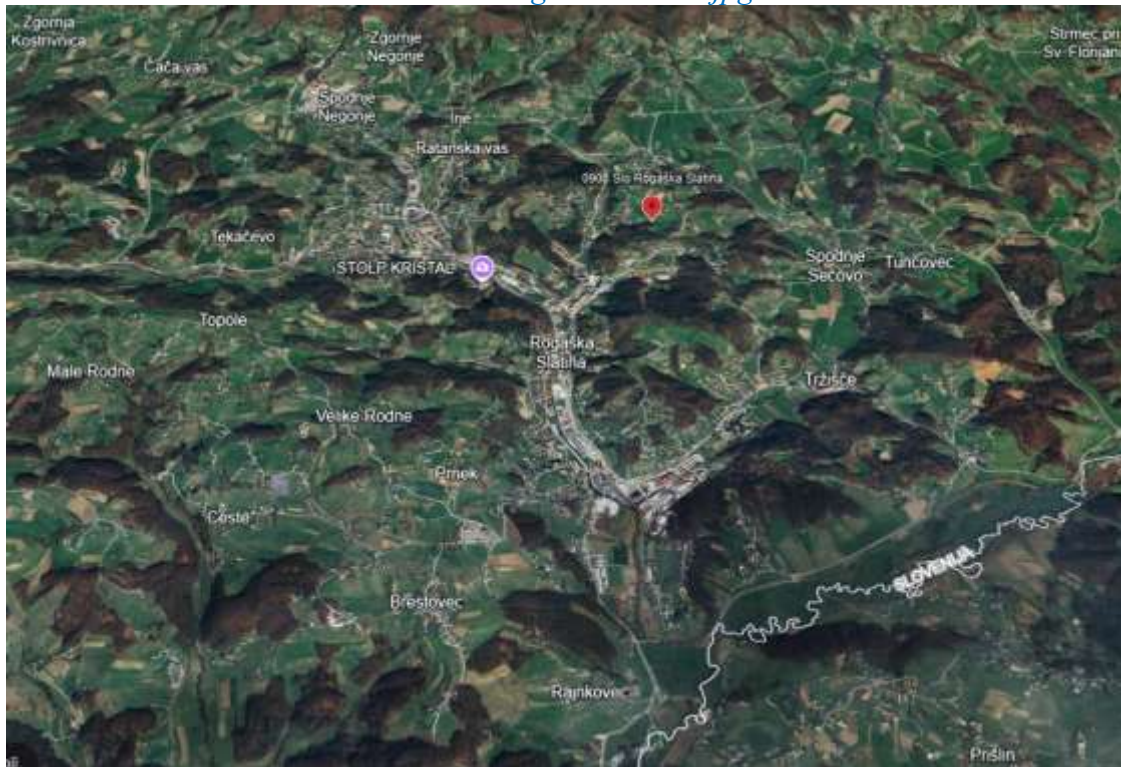
U **19. sati**, u okviru jedne bataljunske kolone oružnika, pošao je glavni i upravni stožer MINORS-a s ostatkom zagrebačkih posadnih ustanova, na čijem čelu je bio glavar upravnog stožera i zapovjednik oružništva general Pećnikar. Kolona se uputila pravcem preko Krapine (**0907 Cro Krapina**) na Rogašku Slatinu (**0908 Slo Rogaška Slatina**). Ovoj se je skupini priključio i šef Države dr. Ante Pavelić s odjelom naoružane pratnje i svitom. *(Prilažem dvije poveznice "S Poglavnikom na povlačenju" kojih sadržaj je pun zanimljivosti i kronoloških detalja Poglavnika povlačenja. Vrlo vrijedno za pročitati i sadržajem popuniti prazninu ovog opisa **OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA**.*

<https://otporas.com/pavelic-u-bjekstvu-ili-s-poglavnikom-na-povlacenju-su-dvije-razlike/>

0907 Cro Krapina.jpg

0908 Slo Rogaška Slatina.jpg

S POGlavNIKOM NA POVLACHENJU - Otporaš

<https://otporas.com/s-poglavnikom-povlacenju>

Mo. Mile Boban.)

Posebnu sliku mnoštva toga dana pruža plastičan opis odlaska iz Zagreba, koji je izašao pod naslovom "Exodus" u novini "Hrvatska Domovina" iz Toronta, Kanada a kojega djelomično donosimo: *(Koliko mi je poznato tu novinu "Hrvatska Domovina" su pokrenuli i bili urednici. 1960. godine braća Rudi i Srećko Tomić, Fala Bogu Rudi je još živ pa ako ga još pamćenje služi, mogao bi se sjetiti tko je bio pisac tog "EXODUS" opisa s inicijalima F. V. Za našu hrvatsku povijest je to vrlo važno znati. Mo. Mile.)*

"Zagreb, dne 7. svibnja 1945. u 5. sati. Grad još spava u polumraku. Straže i stražari još su na svojim mjestima. Samovozi svih mogući maraka i dimenzija jure u raznim pravcima. Prazni uglavnom u pravcu istoka, poluprazni, puni, prepuni i više nego prepuni u pravcu zapada. Već kod burze susrećem prve poznanike s naprtnjačama na leđjima, kovčegom ili sa zavežljajem u ruci. Jedne susrećem, novi nadolaze, ponovno se gube, novi nadolaze i opet se gube, a ja ostajem sam. opet novo sastajanje, rastajanje, prebacivanje preko ulice i t. d. Grad se budi, tempo prometa, ljudi i vozila odvija se ubrzano i nezadrživo.

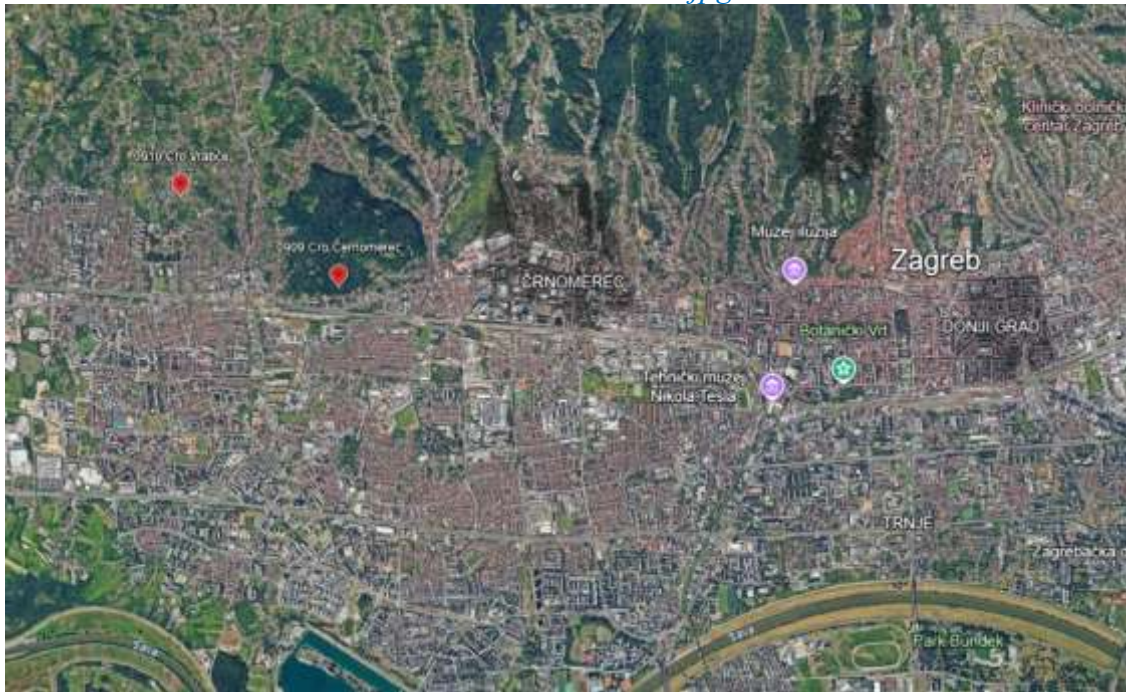
Jelačićev trg: živi promet samovoza, mali broj pješaka, dakako s prtljagom.
Frankopanska ulica: promet pješaka mnogo življi. Sve naravno pravcem istok - zapad. Pejačevićev trg: promet još življi. Ljubljanska ulica: promet sasvim živ. Iz Ljubljanske ulice pridružuju se kolone vojnika.

Vojna Akademija: promet se zgusnuo, takoreći skondenzirao. Priključuju se povorke njemačkog topništva i bezbrojna vojnička i građanska skola sa konjskom zapregom svih mogućih tipova. Među njima upadaju u oči brojna kola Zagrebačke Pivovare. Brzina kolone pola kilometra na sat.

Topnička vojarna: Stoj ! Potpuni zastoj. Na kolima i pokraj kola u koloni primjećujem nekoliko vojničkih glazba. Neki teretni samovozi (uglavnom njemački) probijaju se čak u pravcu istoka. Njihova brzina iznosi 100 metara na sat. Ako sada nebo pošalje kakovu napast u obliku lovaca, *(po svoj prilici riječ "lovci" pisac misli na savezničke avione koji su kružili nad Hrvatskom, mo. Mile.)* bit će čaša puna!

Srećom lovci se nisu pojavili ni tada ni kasnije sve do poslije podne, kada smo bili već daleko od Zagreba. Ne znam kako se to klupko odmotavalo, samo sam primijetio, da se je povorka uputila puževom brzinom prema Černomercu (0909 Cro Černomerec). Opet su nastali zastoji i ponovni pokreti, tako da smo došli pred općinsku zgradu u Vrapču (0910 Cro Vrabče) oko 9. sati Kroz to vrijeme nije se ništa značajno dogodilo. Vidio sam samovoz s njemačkim poslanikom, kako se probija kroz mnoštvo (Kasche je bio napadno blijed). Neki dućani, a osobito gostionice, bili su obijeni i opljačkani. Na neka kola ljudi su donosili vreće s brašnom, solju, grahom i t. d. čini mi se, da je to iz njemačkih skladišta, koja su bila u blizini. Neki su primali, a neki su vraćali, te vikali i psovali, a bilo je dosta prosutog i zgaženog.

0909 Cro Černomerec.jpg

0910 Cro Vrabče.jpg

Tu smo! Evo znaka. Stari svijet se lomi i ruši, a dolazi novi poredak. Kod općine Vrapče zaustavio sam se, da izbliza vidim povorku u tragičnom Exsodusu. Tu je bilo mnogo časnika, osobito viših, koji su sjedili i čekali na imaginarne samovoze, koji nisu nikako dolazili (vjerojatno ni do danas).

Vratimo se povorci na cesti! Gospodine Bože! Hrvatska se seli, Hrvatska se povlači, Hrvatska sela i grada, Hrvatska starih i mladih, Hrvatska zdravih i bolesnih, Hrvatska bogatih i siromašnih, Hrvatska pravednih i grješnih, Hrvatska gladnih i sitih, Hrvatska pismenih, polupismenih i nepismenih, Hrvatska Dinarska, Hrvatska Panonska, Hrvatska poštenih, manje poštenih i švercera, Hrvatska crkvena i laička, hrvatska obučena i gola, Hrvatska obučena i bosa; sve se to povlači, sve se seli, sve bježi pred postolarsko - brijačkim rajem! Ima tu muževa, žena, staraca, djece, djevojaka, hrane, vreća, prtljaga, krugovola, gramofona, kutija i sva sila potrebnih, a još više nepotrebnih stvari. Sve to ide, putuje, kreće se, vozi se, valja se, zaustavlja se, ponovno kreće u jednoj, dvije i tri kolone u redu i neredu, prašini, vrućini, molitvi i psovki .... Sve kreće naprijed, stalno na zapad, dalje u nepoznanost, u nepoznato, u Zagorje, u Sloveniju k Saveznicima, samo što je više moguće dalje - dalje od postolarsko - brijačkog raja! Ovo je novo uzmicanje pred Ciklonom iz Istoka i Balkana i zadnji čin tragedije Zvonimirove Kletve."

F. V.

(Sva šteta da se iz ovih inicijala F. V. ne zna pravo ime pisca, mo. Mile.)

Dne 7. svibnja 1945. bio je središnji dan hrvatskog polaska, a pokrenulo se mnoštvo, srž cijelog exodus, po čijem će se prevaljenom dnevnom putu i mjestu nalaženja na putu kojega dana nazivati i mijene povlačenja.

Potresno ganuće izazvali su ranjenici i invalidi, koji su izlazili iz bolničkih zgrada, da se po mogućnosti uklone iz Zagreba. Nitko im nije mogao pomoći, pa uglavnom ostaju na ulici u bolničkim odjelima, nemoćni i bez zaštite.

Nastavlja se (10. dio) sa: Na Jelačićev trg, koji je bio prazan ...